

zjištěn. Byl proto napadený rozsudek zrušen. Jelikož však zrušovací soud nemůže podle Šu 288 čís. 3 tr. ř. učiniti ona zjištění, která, kdyby se zákona náležitě užilo, měla by býti základem nálezu, odkazuje věc na nalézací soud, by ji znova projednal a po náležitém doplnění zjištění znova rozhodl, při čemž bude ovšem vázán právním názorem, kterým se při svém rozhodování řídil soud zrušovací (§ 293 odst. 2 tr. ř.).

Čís. 1390.

Zločinu křivého svědectví (§ 199 písm. a) tr. zák.) nedopouští se ten, kdo se při výslechu pokládal subjektivně za obviněného a křivým seznáním sobě chtěl pomoci.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1923, Kr I 1183/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Václava T-a do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. září 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle Šu 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., dovozuje, že obžalovaný neměl býti v trestní věci proti Antonii S-ové (projednávané dne 21. března 1921 u krajského soudu v Hradci Králové) vyslýchán jako svědek, nýbrž jako spoluobviněný, takže na jeho výpověď nelze pohlížeti jako na výpověď svědeckou, nýbrž jako na zodpovídání se obviněného, které, i kdyby bylo křivé, nelze podřaditi pod trestní ustanovení o zločinu podvodu, spáchaného křivým svědectvím. Okolnost, že byl obžalovaný formálně vyslýchán jako svědek, nemění ničeho na okolnosti, že šlo ve skutečnosti o výslech podezřelého. Stížnosti nelze v tomto případě odepřiti oprávnění. Nalézacímu soudu dlužno sice přisvědčiti v tom, že jsou zde formální předpoklady pro stíhání a odsouzení obžalovaného pro křivé svědectví, ježto jest zjištěno, že věděl, že jest vyslýchán jako svědek, svědectví se nevzdal — ačkoliv mohl tak učiniti vzhledem k ustanovení Šu 153 tr. ř. (přesto, že o něm nebyl poučen, poněvadž zákon neukládá soudu za povinnost, aby svědka na dobrodiní tohoto Šu upozorňoval) a že vypovídal vědomě nesprávně. Pokud však jde o hmotný předpoklad křivého svědectví dlužno vycházeti ze zásady, ovládající ducha řádu trestního a vyslovené zejména v Šu 202 tr. ř., že vinník není povinen k vině své se doznati a nesmí býti k doznání nijakým způsobem donucován a že ani sankce Šu 199 a) tr. zák. nesmí býti použito jako prostředku k obejití zákazu Šu 202 tr. ř. Zásada vyslovená v Šu 202 tr. ř. ovšem předpokládá, že se vyslýchaná osoba cítí subjektivně skutečně obviněnou a pro posouzení, zda je tomu tak v daném případě, bude zajisté rozhod-

ným úmysl, v jakém výpověď učinila, zda chtěla jí pomoci sobě či někomu jinému. V tomto případě se hájil obžalovaný od počátku tím, že vypovídal křivě jen z obavy a rozrušení, aby se pravdivou svědeckou výpovědí nevydal v nebezpečí trestního stíhání pro nedovolený prodej mouky Antonii S-ové za zřejmě přemrštěné ceny (k němuž skutečně také došlo u lichevního soudu v Hradci Králové). Tato okolnost odůvodňuje zajisté předpoklad, že se obžalovaný subjektivně pokládal za obviněného a lze proto důvodně tvrditi, že jeho výpověď byla v podstatě zodpovídáním se obžalovaného a nikoliv seznáním svědeckým. Jde zde o případ, v němž byla na obžalovaném svědecká výpověď vynucena, poněvadž byl slyšen jako svědek přes to, že byl zřejmě podezřelým z trestuhodného účastenství na lichevní trestní věci Antonie S-ové, tvořící předmět výslechu, a tak byl donucen říci nepravdu, nechtěl-li sebe prozraditi a tím svůj vlastní trestný čin doznati. Přes to, že soudu nalézacímu muselo býti podezření proti T-ovi zjevno, nařídil výslech T-a jako svědka a přivedl ho ve skutečnosti, podezřelého a obviněného z trestného činu v předpokladu, že si stěžovatel při tomto výslechu byl toho vědom, že, vypoví-li pravdu, přivede sama sebe v nebezpečí trestního stíhání, a že se tedy při tom cítil obviněným, do situace, v níž mu nezbylo, než udati vědomě nepravdu, nechtěl-li sebe sama obviniti. Zda se ovšem stěžovatel při tomto výslechu skutečně mněl býti obviněným a zda proto udáním nepravdy chtěl pomoci jen sobě a nikoliv tehdejší obžalované Antonii S-ové, nalézací soud vůbec nezjistil vycházeje z názoru nabytého nesprávným výkladem zákona, že vědomé udání nepravdy osobou formálně jako svědek slyšenou vždy naplňuje již skutkovou podstatu zločinu dle Šu 197, 199 a) tr. zák. Tím však jest rozsudek stížen zmatkem dle č. 9 a) Šu 281 tr. ř. a bylo proto rozsudek, pokud jím stěžovatel byl uznán vinným uvedeným trestným činem, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících zrušiti a, ježto z nedostatku potřebných zjištění nelze ihned ve věci samé rozhodnout dle Šu 288 čís. 3 tr. ř. věc vrátiti soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 1391.

Sprošťující výrok dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. nelze vynésti ohledně jednotlivých okolností, trestný čin kvalifikujících.

»Škodou«, opodstatňující vyšší trestní sazbu Šu 94 tr. zák., jest i škoda na majetku.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1923, Kr II 558/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení znateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 29. dubna 1922, pokud jím byl obžalovaný Cyril H. uznán vinným zločinem veřejného násilí dle Šu 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným, že dne 11. října 1921 v O., spolu s obžalovaným Josefem K-em a se zástupem více